

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan vsakega posebej za dveje po praznikih, ter večje po pošti prejemam za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrisopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Naša beseda po deželnem zboru kranjskem.

III.

Bolj zadovoljna pak je narodna stranka z držanjem deželnega načelnika, gospoda viteza Kalline. To pa gotovo le zavoljo tega, ker smo uže z majhenim zadovoljni. G. deželni načelnik nij ničesa storil za nas, nij odpravil krivic, ki so se pred njim delale narodnej stranki, ali mi smo uže zadovoljni, da moremo reči, on nam nij krivice delal, on je bil dozdej res objektivni, kakor je pri svojem nastopu obljubil. To se našim ljudem uže mnogo zdi, in hvaležni so mu, ker smo se na pravičnost in objektivnost ter zakonitost v prejšnjih časih tako nekako odvadili bili.

Gosp. deželni načelnik na interpelacije narodne stranke nij odgovoril za našo misel povoljno. Ali tega v današnjih časih tudi pričakovali nijmo. Več menda iz državnega pravdnika obzirov ne smemo reči.

Kolikor je mogel mirno obravnavanje pospeševati, storil je to. Gotovo se je pa prepričal, da je pri stranki, katerej so se take stvari godile, kakor jih je čitati mogoče v letošnjem stenografičnem protokolu, teško vsako posredovanje na podlagi „status quo.“ Posredovanje, katero bode res do miru in sprave v deželi pripeljalo, mora se postaviti na stališče narurne pravičnosti. Tu pri nas na Kranjskem nam gre za narodna prava, tu velja torej ozir jemati na to, da je 95 procentov prebivalstva Slovanov, in le 5 procentov Nemcev. Upamo, da bode g. deželni predsednik s časom na tej podlogi spravo poskusil, in gotovo jo bo naredil, objektivno in pravično.

Če je torej rekel, da želi, da bi se druga leta vsi ti poslanci zopet v kranjskem zboru

sešli, moramo obžalovati, da nijmo deležni njegove želje. Mi bi prav nič ne marali, ko bi se ta zbor zaradi volitev, kakor so bile dovolj drastično popisane, razpustil, in drugi volil na podlagi popolne „objektivnosti in pravičnosti“. Mi smo za trdno prepričani, da bi vse drugo lice imel. Pri tem ponavljamo, kar smo uže večkrat rekli. Mi, narodna stranka, ne potrebujemo pri volitvah od slavne vlade nobedne podpore. Če bode ona popolno objektivna, smo uže zadovoljni. Nam protivna stranka, nemškutarji, tega ne morejo reči. Nemškutarji so tisti dan velika ničla (0), kadar jim vlada odvzame svojo jednjoko (1) spredaj proč. Naša stranka pak ima korén v ljudstvu, zato je pa n-premagljiva, in ostane faktor, tudi če se umetljivo za nekaj časa v manjšino potisne.

Upamo, da se je novi deželni predsednik za časa zasedenja deželnega zbora poleg druzega tudi o tem popolno podučil in preveril: da je narodna stranka slovenska popolnem lojalno avstrijska. Dozdaj se je res od nasprotne strani vedno in z neko sistemom proglašala kot „državi sovražén“ element, in mnogi protivniki so tako ravnali pri volitvah in sicer, pri vsakej javnej politiki, kakor da bi bili mi zunaj postave, kakor da bi mi ne imeli pravice eksistence kot stranka. Vsemu temu mora konec biti, potem še le je upanje opravičeno, da se vrne mir in sprava v deželo, kar Bog daj.

Iz Bosne in Hercegovine.

Iz Ssrajeva se javlja v „N. Fr. Pr.“, da so ceste vsled slabega vremena tako slabe, da nij moč voziti po njih. Zarad tega, da se je bati, da ne bi vojska, ki ostane v Bosni, po zimi pomankanja trpela.

Pri Blažuju je 38. peški polk ob reki Žujevini na potu iz Bosne domov prenočeval.

Vsled deževja se naenkrat reka iz struge izlije in šatore, kjer so vojaki spali, preplavi. Komaj so se po noči iz vode na višine oteli, a treh vojakov pogrešajo. Boje se, da so utonili. Torej prizanesla jim je turška puška, premagali so vse strašne strapace in nevarnosti pred boleznijo, — a uže na potu domov jih sreča neumna smrt v vodi. Človeška osoda je čudna.

Glede zidanja železnic pravijo, da bode proga Banjaluka Novi Doberlin do 1. decembra gotova. Do tega dne bo proga Dobrlin-Kostajnica dovršena. Delo opravljajo vojaki od ženijskega kora in pioniri, zraven njih nekaj bosenskih delavcev.

Iz Stolca v Hercegovini 24. okt. [Izv. dop.]

Gm. Schluderer se je denes poslovil z odhajajočimi vojaki tako-le:

„Z jutrnjim dnevom se poslavljajo 32. pešpolk, 19. lovski bataljon, sanitetni zavod, municijski park, pogorska baterija in škadron tovrne živine iz zaveze 3. pogorske brigade.

„Žalost me navdaje, da izgubodem vojsko in zavode izpod svojega poveljništva, kateri so z oddelki, ki še ostanejo pri brigadi, pošteno delili dneve in dejanja težavnega in požrtvovalnega vojskovanja, živeči in trpeči v bratskejši složnosti.

„Prav živo obžalujem, da mi nij moči še dalje voditi izvrstnih in z junaškim duhom napolnenih vojnih oddelkov, kateri so z jednako srčnostjo in z visokodušno hrabrostjo prebivali nezgode in boje vojske, katera je znamenita zaradi zmagoslavnih bitek pri Oadinici, Anici, Rečici, Kremencu, Stolcu in Klubuku, v katerih si je pridobila tretja brigada neusahljiv venec vojne slave.

„Mi, ki ostajemo še tukaj, in katerih ime ostane v spominek dobe, polne trudov in težav, a tudi časti in zmag, spominjali se bomo

Listek.

Car in mornar.

Holandsk mornar, Wanderholta so ga imenovali, je čul pripovedovati, kako resno so pričeli zidati novo mesto ruskemu carstvu, Sankt Peterburg, in da car Peter Veliki, kateri je bil to mesto odmenil v glavno mesto, posebno trudoljubivo pospešuje trgovstvo in mornarstvo. Zatorej sklene iti tija, poskušat sreče, ter si priredi ladijo. Prijatelj iz Amsterdama mu je bil naročil priporočilno pismo do pristaniščnega kapitana v Peterburgu, v katerem ga prosi, da izvoli preskrbeti mornarju blaga za prevažanje. Ta je bila prva tuja trgovska ladija, katera je plula po vodah reke Neve. Peter Veliki je gledal baš, kako so zidali tvrdnjavo, ko pristane holandska ladija, ter s trikratnim strelom iz topov po

zdravi obrežje. Dal je povprašati, čemu je priplula ladija tu sem, in odgovor mu je bil tako po godu, da je odločil, pošaliti se s podjetnim tujcem. Ukaže pristaniščnemu kapitanu, naj, kadar ladija pristane, dovedo nje vodnika v carjevo stanovanje, v preprosto kolibo poleg poslopja pomorskemu poveljništvu, rekši mu, da si jo je kupil trgovec, ki je nedavno tega v novem mestu začel tržiti, in kateri mu želi pomagati s svetom in dejanjem. Da bode šala popolnejša, so tudi carinjo nagovorili, da se je preoblekla v navadno meščansko nošnjo, kakoršno so tedaj imele ruskih trgovcev žene.

Car je prijaznjivo sprejel holandskega trgovca in sta vkupe zavžila kruha in sira, ter pušila iz pip. Holandec se je oziral sem ter tija po sobi, in rodi se v njem misel, da mu trgovec, kateri ima tako oskromno stanovanje, ne bode koristil mnogo.

Zdaj stopi v sobo tudi carica, in mornar

jo pozdravi, rekoč, da je soboj pripeljal tako dobrega sira, kakoršnega gotovo vse svoje žive dni okusila nij. Gospodinja se gostu zahvali in mu poda roko. Ker je bila trgovčeva soproga mornarju všeč, izvleče iz svoje vrhuje sukne kos platna, ter jo poprosi, da si za spomin nanj sešije od njega srajec.

„Pogledi, Katica,“ deje Peter, ter iz pipe strese pepel, „tako mi bodeš krasna, kakor da si sama carica. Takovih srajec, kakoršnih si zdaj dobila, nijsi imela še nikdar.“

V zahvalo si mornar izprosi poljub, katerega je tudi, ko je car od srca se smajoč v to dovolil, po kratkem obotavljanji Katarininem pritisnil na ustna svojega prijatelja soproge.

Možaka sta pušila tobak in pila kolikor se jima je hotelo, in Holandec je bival vedno veselejši. Ko car obljubi, priskrbeti mu polno ladijo blaga za Holandijo, nij znal, kaj mu je

vernih bojnih tovarišev, kamorkoli jih zavede osoda, s ponosom in veseljem.

„Tako bode tudi zavest, da je brigada v najtežavnejših razmerah, in ne meneča se za vremenske nezgode, zmagovito se borila s sovražnikom, in da so vsi oddelki, jednako vedoči svoje dolžnosti, izpolnjevali jih v najpopolnej meri, najlepša nagrada našim vkupnim trudom in naporom.

„In tako kličem vsem vrlim bojnim tovarišem, kateri bodo ali prestopili v mirno življenje, ali šli v nove bojne nevarnosti, prijateljsko družno in presrečno: živeli! ter želim in sem prepričan, da se bode tudi v novih razmerah odlikovali po svojih bojnih krepostih.“

J. S.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. novembra.

Državnega zbora odsek za brambovsko postavo je sklenil, da vladne predloge o podaljšani veljave te postave zdaj ne bode v posvetovanje jemal, ker je deželne brambe minister Horst rekel, da bode še pred 8 decembrom zdanja ali nova vlada drugo popravljeno predlogo v zbor prinesla.

V ogerskem zboru je minister Tisza predložil 2. nov. prepis berlinskega dogovora na mizo zbornično. — Vtorek bode zbor volil delegacije. — Tisza je odgovarjal, da nij res, da bi bil berlinski dogovor neložil naše monarhiji vsa kako prej konvencijo s Turčijo narediti, predno v Bosno vmaršira. On pravi, da za svojo politiko prevzema vso odgovornost. Minister vnanjih stvari pak je delegacijam odgovoren. Minister pravi, da nij nobenih gotovih dogovorov v Reichstadtu bilo.

Vnanje države.

Bolgari so mejnarodnej komisiji za Vshodno Rumelijo v Filipoplji izročili peticijo za zjedinjeno Bolgarijo.

Iz Carigrada poročajo „Times“, da je ruski knez Dondukov-Korsakov, ki ima zdaj z organiziranjem in urejevanjem Bolgarije opraviti, pri svojem odhodu iz Filipoplja v Sofijo govoril: Predno grem v Sofijo, da organiziram tam bodoče bolgarsko kneževstvo, ne morem Filipoplja zapustiti, da vam ne bi izrekel globoke hvaležnosti za podporo, s katero ste mi dozdej pomagali pri izvrševanju velike naloge, ki mi jo je dal moj vladar za blagor vaše mile domovine. Vsled te podpore sem povsod v Rumeliji v kratkem času tako upravo naredil, ki je podobna onej severnej Bolgariji. Jaz menim, da je ta administrativna enakost največje važnosti za bodočnost Rumelije.“

Kakor se iz **Carigrada** 1. nov. poroča v „Pol. Corr.“, boje se Turki, da bodo Rusi po povodu vstaje v severnej Macedoniji to provincijo zasedli. Zato se turška vojska

vsu v Macedonijo meče, kar je je na razpolaganje. Sultan je Osman-paši ukazal Čataldžo hitro utrditi.

Na **Grškem** je bila zaradi vprašanja sklicanja rezervistov, torej zaradi vojske, ministrska kriza. Zdaj je uže novo ministerstvo sestavljeno. Načelnik mu je Trikupis.

Angleške opozicije vodja Gladstone je 31. oktobra govoril v Rhylyu, in omenjal stvari v orientu od turških grozodejstev zoper Bolgare, pa do zdaj, ter kazal, kako se upanja angleške vlade niso izpolnila. Zljaj pa vlada v Afganistanu novo nevarnost pripravlja. On je zoper vojsko. —

Reuterjevo agent-tvo poroča, da afganistanski emir Angležem ostro odgovarja in ne kaže nagona mir ohraniti.

Na **Nemškem** cvete prava nemška svoboda, tako da želimo našim nemškutarjem in prusijanom prav hitro odpotovanje v to deželo „pobožne šege in bojazni božje“. „Nordd. Allg. Ztg.“ poroča, da celo v privatnih hišah policija preiskuje in kofiscira znanostne knjige Lassalle-ja. Nemških časnikov, ki so kolikaj poštejniji, je uže vendar sram razmer v svojej nemškej domovini.

Dopisi.

Iz Rusije. [Izviren dopis] Bukareški list „Orient“ je ondan poročal sledeči razgovor našega ruskega komandanta z nekaterimi Bolgari na nekej veselici v Ruščuku: „Da, bratje, Rusija je v istini hotela osvoboditi vas, a Angleži in drugi (pokazal je pri tem na zastopnike dveh držav) niso izvolili, žrtvovali so vas svojej koristi. Pa nič ne dé, ne bo dolgo, da boste popolnem svobodni.“

Bolgarska „Marica“ piše sledeče: „V Jambolji zbralo se je okolo 200 Bolgarov pred stanovanjem ruskega komandanta, zjavljaje, ka se berlinskemu traktatu ne podvržejo in ne dopuste, da bi se vsa sodruga turška zopet naselila mej njimi. Komandant stvari nij razbiral, ampak v svojej pravičnosti poklical je celo četo vojakov, koji so proseče čisto pošteno — razgnali.“ Se ve da ta lažnjivi humanizem nam le škoduje, o čemer naši listi niso uže jedenkrat preostro pisali.

Odeški Bolgari poslali so zahvalno adresso s prekrasno emblemo profesorju praške univerze Konstantinu Jirečku, sinu bivšega ministra, kot spisovatelju bolgarske zgodovine. I v drugih obzirih on mnogo piše o Bolgarih. Hvaležnost je lepa čednost.

Naši umetniki — muziki dali so v Parizu uže tri koncerte, koji so bili vsi izvrstno obiskani, in tudi izvrstno izpolnjeni. Izmej moških odličila sta se dozdej posebno Nikolaj Ru-

benstein, Moskvitš, ne Nemeč, kakor bi mogel kdo pomisliti, in Čajkovskij sè svojo prekrasno in velikansko „Burjo“. Izmej ženskih — Bjeloha in Apolonskaja, obe še jako mladi pevkinji peterburške ruske opere. Kakor telegram v „Mosk. Včd.“ pravi, Parižani prosijo še četvrtedga; ne vem, bodo-li uslišani ali ne, to pa vendar pričakujem, da me prihodnjč ne bo nobeden Slovenec več vprašal, kar se mi je nedavno pripetilo: „Muzike menda v Rusiji ne poznate!“

Morebiti je uže kdo bral kaj o električnej sveči, katero je iznašel naš rojak Jabločkov, na kojega pa naša vlada nij obrnola svoje pozornosti ob pravem času, tako, da je moral v Pariz, in še le tam je našel mecenata, koji mu je dal materijala toliko, da je mogel svojo iznajdbo toliko dopolniti, da je zdaj uže v nekaterih, seveda prvih ulicah Pariza, uže vpljana namesto plina. Pretečeni teden je delal izpite pred dvema našima velikima knezoma, katera sta bila jako zadovoljna, in sta mu obljubila, ka se njegova električna osvitljava vpelje v morskih vojašnicah in tovarnah Kronstata. Tudi Petrovski prospekt tistega mesta hočejo neki z električno svečo razsvetliti.

V zvezku za september „Artilerijskago žurnala“ natisnen je članek, iz katerega vidimo, ka se v naše poljskej artileriji uvodijo novi kanoni posebnega lahkega stroja. Kar se tiče točnosti strela, lahko razvidite iz tega, da bodo res gorši nego stari, da na daljavo 1000, 1500, 2000 sežnjev 2krat, 3krat, 5krat točneje streljajo nego stari. Točnost tudi raste s kalibrom proporcionalno.

Ker ravno o zanimivih igračah govorim, vam morem še poročiti, da se je 21. n. št. v Petrogradu na Vasiljevskem otoku pripetila strašna nesreča v vladnem zavodu, v katerem delajo patrone in podobno smrtno krmo. Nekaj se je užgalo, in nad 40 ljudij je ali precej ubilo ali tako osmodilo, da bodo morali v Jožefovo dolinico, kjer gotovo nij treba več delati patronov.

Iz Dunaja 2. nov. [Izv. dop.] Takega razpadanja in tako velicega raznoglasja nij bilo še nikoli v ustavovernej stranki kakor je dan denes. Nij lahko mogoče, da bi to krizo preživela. Temuč, kakor brž bodo delegacije dovolile kredit za Bosno, bode najbrž tudi vlada izpremenila se. Najprej utegne kako birokratično prehodno ministerstvo priti. Kaj pride za tem, to je v temoti bodočnosti. Nij zastoj strašil Tisza s centralizmom, ki bi za njim prišel, in tudi naši ustavaki bodo do-

od radosti početi, in stavi predlog, da z novim prijateljem pijeta bratovščino.

Tu stopi Petrov ljubec, knez Menčikov, kateri ga je nadomestoval v vseh državnih poslovi, ozaljšan z redovi, klobuk v roki držeč, v sobo. Mornar, videč v zlatu se blestečega moža, debela pogleda, a Peter knezu namigne, da otide.

„Strela na-te, bratec, kakor se zdi, imaš ti tukaj silno visokih znancev,“ izpregovori mornar. „Ako se ne motim, je bil to plemič.“

„To nij nič posebnega, bratec,“ odvrne car. „Če si le osem dnij tu, lahko jih imaš tudi ti. Mnogo je tacih ubožanih plemičev, kakoršen je bil zdaj-le ta, in kateri so izvo-hali tudi mene. Boj se jih, prijatelj! Radi se laskajo in se šopirijo s svojimi zvezdami in trakovi; a takšne bliskote nemajo premotiti človeka, ki ima bistre oči in veder um.“

„Lepo hvalo, bratec — zapomnim si!“

odgovori Holandec. „Trčiva, živela tvoja preljubeznjiva ženica!“

Pobratima sta izpila komaj kozarec do dna, ko ustopi oficir stražarjev, ki so bili baš tijkaj prišli, da dobode povelja.

Oficir potegne klobuk raz glavo in, globoko se priklonivši, pravi: „Carsko veličanstvo, prosim vaših ukazov!“

Holandec skoči k višku in začuden pogleduje zdaj oficirja zdaj carja. Očito se mu je videlo, da ga drže bedakom.

„Ne trudi se dalje, bratec,“ reče smehljaje se carju. „Kdo ve, kateri naju je večji nemunik, ali ti in tvoji našemljeni takoimenovani plemiči in oficirji, ali jaz z blagom, katero si mi obljubil.“

Oficir se nij mogel prečuditi prizoru, in je, skoraj pozabivši čast, ki jo je dolžan svojemu carju in gospodarju, stopil mej carja in

mornarja, o katerem je mislil, da je vinjen ali blazen.

„Potolaži se, bratec, — vse je prav in resnično,“ odgovarja Peter, „jaz sem car, in me zelo veseli, da sem v tebi izpoznal tako vrlega in podjetnega brodnika.“

Holandec je uvidel, da je to vse živa resnica, in upognil je kolena pred silnim vladarjem, ter ga prosil milosti zaradi svoje drznosti.

Car, kateremu je stvar napravila mnogo nepričakovanega veselja in smečú, je smehljaje se ukazal prosečemu mornarju, da se dvigne in poljubi carinji roko. Potem ga je obdaril s 1500 rublji, ter mu dal ladijo do vrha naložiti z blagom, in odredil, da, dokler bode vozil po ruskem morju, ima pri vseh pristaniščih sprejeman biti brezplačno.

V. E.

voljevali marsikaj, da bi le svojo strankovsko eksistenco rešili.

„Zdaj so le še posamezne skupine ustavoverne, celotne ustavoverne stranke nij več,“ tako javka ustavoveren list. In „Pester L.“ primerja ustavoverno stranko vojski, ki je te pena in se v popolnem neredu nazaj pomika. Vsi faktorji torej govore za resnici podobnost, da se tudi v krogih, iz katerih so te ustavoverne skupine izražale, nekoliko misli izpremené. Na razvalinah stare stranke naredile se bodo nove, vsaj deloma poštenjše.

Misli in mnenja spreminjajo nemški ustavoverci to in onkraj Litave tudi glede vnanje politike. Ko so namreč Rusi ob svojem času ponudili Avstriji Bosno, zagnali so naši Nemci velik vik in krik proti temu, da bi Avstrija zasedla oni dve provinciji ob naši meji, kateri sti pod turškim gospodstvom popolnem propali, in Magjari so vpili, da Avstrija Bosno nikakor ne potrebuje.

Počasi se je pa mnenje „teh“ značajnih ljudij zasukalo. Dovolili so se stroški, delegacije so dovolile kredit 60 milijonov za svrhu, v katero kaj storiti so se malo preje branili z vsemi štirimi, in — naša vojska je šla v Bosno in Hercegovino.

Zdaj se pa čuje že v taboru vstavakov glasen klic, naj Avstrija Bosno anektira. „Reformverein der wiener kaufleute“ na Dunaji, izrazil je v svojej seji 31. okt. isto zahtevanje. To društvo ima v svojej sredi one ljudi, ki so prej morda tudi zahtevali, da bi se avstrijska vojska bila iz Bosne in Hercegovine poklicala. Želje avstrijskih narodov se čisto napačno tolmačijo, kateri zahtevajo, da se krvavo priborjeni provinciji Avstriji tudi zagotoviti. Neumljivo je, kako morejo pametni možje in zastopniki narodov zahtevati, da bi to, kar smo z denarjem in krvijo pridobili, lehkomišljeno zopet proč vrgli! Mi bodemo in moramo ostati v Bosni! Nij nas berlinski kongres poslal v Bosno, nego svetovna zgodovina daje nam to nalogo, in ta kaže staroslavnej Avstriji pot na — iztok.

To društvo je tudi se izjavilo, da se morejo avstrijski interesi na iztoku, v očigled nastopivše situacije na balkanskem poluostrovu, jedino s tem pospeševati, ako Avstrija zasedeni provinciji trajno obdrži. S tem se bode doseglo gospodarsko združenje vseh podunavskih deželâ, ki težijo k jadranskemu morju, kar bode koristilo tem deželam, in tudi Avstriji.

Doživeli smo tedaj to, kar smo vedno pričakovali, da namreč sovražniki zasedenja Bosne in Hercegovine, zahtevajo zdaj njiju anektiranje. Se ve da to v Slavjanom sovražnej nameri, da bi se magjarizem in Nemštvo zagodilo v Bosni mej Slavjane, in bi se ekspanzivnost le-teh omejila, — kar bodo tudi dosegli naši sovražniki, ako bode Slavjanstvo roke križem držalo, Hrvati pa smatrali anektiranje Bosne le iz privatno lokalnega gledišča.

Domače stvari.

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes 5. novembra ob 5. popoldne izredno sejo. Na dnevnem redu je poročilo finančne sekcije o donesku, ki bi se dal iz občinske blagajnice za pogostenje iz Bosne in Hercegovine vrnivših se rezervistov 17. pešpolka, in 7., 19. in 33. lovskega bataljona. Uzrok, da je g. župan sklical to izredno sejo, je sledeči: Pred nekaj dnevi je bila šla deputacija odličnih narodnih meščanov k ljubljanskemu žu-

panu pozivat ga, naj tudi on, po izgledu družih mest, kakor je Gradec, Celovec itd., poskrbi, kar je potrebno, da se naši junaški rojaki rezervisti, kadar se vrnó iz Bosne in Hercegovine, v Ljubljani spodobno sprejmó od strani mesta, da ne bode vse tako malomarno, kakor je bilo, ko so odhajali.

— (Odbor za slavnost o dr. Bleiweisovej sedemdesetletnici) po svojih odsekih prestopano dela, da bode slavnost na vse strani dostojna in sijajna. Za večer 28. novembra se pripravlja velikanska baklada meščanov in društev ljubljanskih. — Vtorek bode poleg družih ovacij slavnostni banket, katerega smo že naznanili, na večer pa velika beseda. Glede banketa omenjamo, da ne bode odbor nobenega posebej vabil; kdor misli udeležiti se banketa, naj se oglasi — kakor je rečeno v odborovem pozivu — pri gospodu trgovcu Fr. Bučarji na Marijinem trgu.

— (Sneg) je v soboto zapal in še ne povsod skopnel. Ker je precej mrzlo, bati se je novega. Ker kmetje zaradi prejšnjega deževja nijso spravili še zelja, repe, korenja s polja, dalje ne stelje in drv iz hoste, močno je želeči, da bi se brž lepše vreme naredilo. — Na Semeringu je bil nedeljo večer tak zamet, da še v ponedeljek jutro nijsmo dunajskih časopisov dobili.

— (Glavni raport) so imeli včeraj vsi na Kranjskem bivajoči rezervni oficiri.

— (Cesarjev dar.) Cesar je daroval za Rakovničane, ki so bili 23. julija l. l. pogoreli, 400 gld. iz svoje zasobne blagajnice.

— (Iz spodnje Poljskave) se „T.“ poroča, da je tam imel iz Bosne vrnivši se vojak Josip Kotnik 20. okt. novo mašo. Nek kmetijski fant je po tej svečanosti sedlarja Janca Ajzingerja tako pretepel, da je ta čez tri dni umrl.

— (Iz Notranjskega) se nam piše: V četrtek 31. oktobra je že bila cela Hrušica debelo s snegom pokrita, 2. novembra pa je taka burja nastala, da nobeden človek iz hiše nij mogel iti. Neki ovčar Skunčnik iz Gorjan je na potu od Postojne zmrznol. Huda zima je nas prenaglila; imamo še repo, korenje, eni tudi še krompir na njivah in nobene stelje za hleve.

— (Zemljevid kranjske dežele) za šole. O tem nam piše domač učitelj, ki se za to potrebno učilo zelo zanima, sledeče: „L. Schulzlg.“ zopet poroča (kakor je menda že lani osorej), da je Baurov novi stenski zemljevid kranjske dežele že na svitlem, in da se dobiva pri založniku Hölzlu v Beču. Jako zelen tako potrebnega zemljevida, naročim si en iztis pri imenovanem založniku. A ta mi odgovori od besede do besede to le: „Stenski zemljevid kranjske dežele je zdaj še v tisku, in bode dogotovljen nekako v treh tednih. Naročevati se ga bo treba pa pri deželnem šolskem svetu v Ljubljani, kateremu sem pravico založništva za nekaj let prepustil.“ Kdo torej iz boljšega vira poroča, ali mi, ali „L. Schulzlg.“? Nij pa se treba radi tega jeziti. Tu gre samo za to, ali je zemljevid že na svitlem, in kje se dobiva.

— (Pretepin uboj.) Iz Celja se nam piše 2. novembra: Včeraj prvega novembra na večer stekli so se v Celji na prostem trije vojniki s šestimi kmetjskimi fanti. Zadnji nijso dosti dobili, ali od vojakov, ki so bili močno vinjeni, je jeden močno ranjen in drugi, vodnik pri osmem lovskega bataljonu, Andrej

Gradišnik, je denes 2. nov. umrl, ter ima poleg družih tudi za levim ušesom globoko rano z nožem.

— (Učiteljska spraševanja) so bila pismena 21., 22. in 23., ustmena 24., 25. in 26., a praktična nekaj že 26. in potem 28. okt. Pri spraševanju je bilo 26 učiteljev in 3 učiteljice. Mej temi je bilo 9 že bolj postarnih in starih učiteljev. Eden je delal izpit samo iz slovenskega jezika. — Spričalo II. stopnje je dobilo 6 učiteljev in 1 učiteljica; spričevalo III. stopnje je dobilo 14 učiteljev in 2 učiteljici (mej temi en učitelj samo za slovenske ljudske šole); spričevalo IV. stopnje pa je dobilo 6 učiteljev.

— (Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) V Planino pri Vipavi pride J. Furlan, in v Podrago Anton Pegan, kot pomožna učitelja, ker sta se gospoda tje namenjena J. V. in P. R. službama tam odpovedala. V Budanje pride začasno V. Dic iz Primorja. Spraš. učit. kand. g. P. Repic pride v Crknico začasno.

— (Tudi Slovenec!) Kakor čitamo v Zagrebu izhajajočem „Jugoslavjanskem Stenografu“, je filozofična fakulteta kr. vseučilišča Franje Josipa I., uvidivša korist stenografije, dne 10. julija prosila vlade, da napravi posebno stolicu za stenografijo na univerzi zagrebške, ter da jo podeli profesorju stenografije na zagrebške kr. višjeji gimnaziji, Slovencu g. A. Bezenšek. Zagrebška vlada je z odpisom dne 15. septembra 1878, št. 3838 priznala potrebo te znanosti v Hrvatskeji, in je pod nekimi „formalnimi“ pogoji izročila to častno službo g. A. Bezenšku. A slednji izjavlja v svojem listu, „J. St.“, da, dokler se predmetu ne da mesto, katero zasluži, ne sprejme ponudbe. Upamo, da se vlada skoraj ukloni, ter da, v obzir jemljejoča jedino dobro svrhu, ukrene imenovanje „brez formalnostij“. V obče želimo strokovnjaku g. A. Bezenšku najboljšega vspeha!

— (Razglas obligacij kranjske zemljiščine odveze), ki so bile 31. okt. 1878 izsrečkane: S kuponi po 50 gld. št. 177, 458, 465. S kuponi po 100 gld. št. 263, 307, 335, 508, 531, 581, 622, 755, 825, 912, 950, 976, 1003, 1127, 1130, 1133, 1147, 1343, 1351, 1586, 1703, 1809, 1945, 2119, 2126, 2133, 2194, 2301, 2304, 2357, 2372, 2438, 2444, 2457, 2458, 2508, 2525, 2550, 2656, 2699, 2744, 2773, 2805, 3031, 3069, 3115. S kuponi po 500 gld. št. 8, 19, 23, 89, 163, 180, 251, 434, 443, 584, 743, 787. — S kuponi po 1000 gld. št. 97, 222, 384, 408, 425, 453, 562, 660, 859, 1035, 1122, 1158, 1194, 1270, 1276, 1285, 1295, 1296, 1297, 1349, 1361, 1532, 1649, 1684, 1706, 1746, 1900, 1902, 1904, 1956, 1962, 2211, 2218, 2285, 2312, 2342, 2358, 2361, 2452, 2454, 2490, 2639, 2648, 2700, 2892, 2921. — S kuponi po 5000 gld. št. 27, 52, 55, 176, 250, 279, 390, 435, 593. Lit. A. št. 321 za 2800 gld. Lit. A. št. 1272 za 10000 gld. Lit. A. št. 1472 za 1100 gld. Lit. A. št. 1474 za 50 gl. Lit. A. št. 1588 za 120 gld. Vrh tega od obligacije Lit. A. št. 1078 z 37760 gld. deležni znesek 4180 gld. Omenjene obligacije se bodo v izsrečkanih kapitalnih zneskih v avstr. velj. po šestih mesecih od dneva srečkanja po predpisu postavnih pravil v gotovem denarju pri kranjskeji deželnej blagajnici v Ljubljani plačevale, katera bo tudi za neizsrečkani znesek 33580 gld. obligacije Lit. A. št. 1078 za 37760

gld. novo obligacijo izdala. — Zadnje tri mesece pred zapadnim obrokom zamenjuje (skontira) deželna blagajnica v Ljubljani izsrečkane obligacije kakor tudi vse kupone kranjske zemljiščine odveze proti 5% nemu, natančno po dnevih zračunjenemu odbitku na korist zaklada kranjske zemljiščine odveze: Razen omenjenega se še to na znanje daje, da se lastniki sledečih uže poprej izsrečkanih obligacij še niso oglašili za plačilo, namreč: s kuponi št. 74, 260, 327 po 50 gld. — S kuponi št. 137, 317, 413, 494, 601, 927, 1122, 1254, 1409, 1484, 1485, 1693, 1831, 1843, 1855, 1861, 2013, 2041, 2051, 2137, 2144, 2369, 2488, 2576, 2577, 2581, 2746, 2928, 3036 po 100 gld. S kuponi št. 166, 203, 211, 218, 446, 520, 553, 569, 655, 657, 802 po 500 gld. — S kuponi št. 216, 244, 290, 850, 856, 1294, 1550, 2037, 2160, 2254, 2302, 2592, 2594, 2653, 2830 po 1000 gld. Ker po nastopu za izplačanje izsrečkanih obligacij odločenega časa pravica na plačevanje obresti odpade, torej se lastniki navedenih obligacij opominjajo, naj se oglasijo za izplačevanje kapitalnih zneskov, ter se bodo obrestni, ako bi jih privilegirana c. k. avstrijska narodna banka na kupone iz dobe po nastopu za izplačanje kapitala odločenega časa izplačala, pri izplačanju kapitalnega zneska obligacij odtegnile. Kranjski deželni odbor, v Ljubljani dne 31. oktobra 1878.

Razne vesti.

(Umor iz pomote) V nekej cerkvi v Novem Yorku se je pripetil sledeči grozni slučaj: Mej prvo mašo 6. m. m. pri kateri je molilo kakih 500 pobožnih, čul se je nenkrat od vrat sem glasen žensk krik. Ljudij se je polotil vsled tega velik nemir, in le z velikim trudom posrečilo se je duhovniku pregovoriti jih, da so ostali, in niso pričeli iz cerkve dreviti. Kar pride hitrih korakov po sredi cerkve neka vsa preplašena ženska, ter gre v prazno klop, kjer poklekne in obraz z rokama zakrije. Za njo šel je pa nek mož, in ko je prišel do one ženske, zgrabi jo za lase, dvigne jo kvišku, ter jo z nožem večkrat sune v prsa in vrat. Ljudstvo je strmelo, in nihče si nij upal iti niti ubogej ženski pomagat, niti zločinca zgrabit, ko je, nož vihteč, ta polagano korakal iz cerkve. Vendar pa so ga potem zunaj zgrabili, in ko so ga pred umorjeno žensko peljali, in ga vprašali, zakaj da je to učinil, pogleda zločinec najprej svojo žrtvo, potem pa mirno odgovori: „Zmotil sem se, hotel sem umoriti svojo ženo, a zadel sem v temi to le.“ In tako je bilo tudi resnično. Mož se je hotel nad svojo od njega ločeno živečo ženo maščevati, a je mesto te njemu čisto tujo zadel.

(Zdivjani bik.) Dne 27. oktobra so gnali v Novem Sadu skozi mesto več goveje živine. Jeden bik, ki je bil privezan le za vrv, raztrgal je le-to, ter je divjal skozi neko ulico na glavni trg. Mej potem uže zabodel je jednega voznika v trebuh, da je ta precej obležal. Na glavnem trgu vrgel je zdivjani bik nekega mestjana kvišku, ki je, padši na tlak, se tako hudo poškodoval, da so ga nezavestnega morali v neko gostilno prenesti; potem se je zapodil bik mej več pekovskih dečkov, nekateri na tla podrl, in potem polagano tekel v „dunavsko ulico“. Pri ovinku je zapazil dva mestna uradnika, vračajoča se z ladije; jeden teh, namestnik mestnega župana, je utekel, a pri tem ga je neki voz čez nogo povezil in lahko ranil; nadžupana je pa besna žival nasadila na rogove in ga v zrak zagnala, da je z glavo pal na tlak in se ubil. Zdaj je pa bik divjal na sprehajališče. Groza se je lotila vseh ljudij, vsi so se na razne kraje razpršili v zavetje, in plezali na laterne in na drevesa. Tudi jeden mestni policaj splezal je kakor mačka na bližnjo jagnjed. Nek pegumni lončarski pomočnik, malo pijan, hotel je bika ustavit, ne zmeneč se za veliko nevarnost, ter je

šel proti njemu z razpetima rokama. Bik se obrne zdajci proti pogumnemu napastniku, in ko je prišel ta do pet korakov blizu, poskoči bik malo kvišku, in lončar bil je uže na rogovih. Bik ga vrže v zrak, in lončarski pomočnik padel je tako silno na tla, da je takoj mrtev obležal. Nek tambor, ki je šel ravno prodajo oznanjevat, jel je iz strahu na vse kriplje točiti po bobnovaj oslovskej koži; to biku imponira, takoj ukrene osupnena žival na drug kraj. Ker je bil baš dan pred somenjem, bili so ljudje mnogo rečij prinesli na prodaj; vse to se je v hitrosti po tleh pometalo, vse se je hotelo rešiti, nikdo pa nj vedel, od kod mu nevarnost preti. Bik pridrevi zdaj sem, in naravnost na dvorišče jedne hiše; hitro so velika vrata zaprli, in pričelo se je iz hiše nanj streljati. To pa se je biku le malo čudno zdelo, in akoprav je vsaka kroglja zadela, ipak je strelcem preje strelhva zmanjkalo, predno je bik padel, in poslati so morali po družega strelhva. Bik poginil je se le, ko je imel uže šestin štirideset krogel v životu. Iz mej onih katere je bik napal, sta dva umrla, štirje so nevarno ranjeni, mnogo jih je pa ranjenih lahko.

Zahvala.

P. t. gospodom, kateri so pripomogli, da sta prešla naša pesnika Valentin Vodnik in Franjo S. Cimperman v dan vseh svetnikov prekrasna venca in trakove z narodnimi barvami na svoja spomenika, se zahvaljuje najtopleje

v to svrhu sestavljeni odbor.

Listnica opravištva. G. V. V. v B. 4 gld. prejeli, plačano do 31. januarja 1879.

Umrli v Ljubljani.

26. oktobra: Terezija Wolf, vdova c. kr. uradnika, 67 let, gospodske ulice št. 14, vsled mrtvice. — Marijana Susteršič, zasebnica, 68 let, v frančiškanskih ulicah št. 6, vsled mrtvice.

27. oktobra: Johana M. Tomazin, hči paznika v posilnej delavnici, v kravjej dolini št. 1, vsled difterite.

28. oktobra: Marija Zeschko, hči fabriškega disponenta, 4 leta 4 m., na Franc Joževaj cesti št. 9, vsled difterite. — Blaž Raap, sin šenkavškega mežnarja, 4 ure, v semeniščnih ulicah št. 4, vsled slabotnosti.

29. oktobra: Marija Valant, soproga postreščka, 29 let, v rožnih ulicah št. 3, vsled pljučne tuberkuloze.

31. oktobra: Ana Trček, sopoga diurmista c. kr. davkarje, na sv. Jakopa trgu št. 8, vsled sušice.

Tujci.

3. novembra:

Evropa: Knez Windischgrätz iz Dunaja. — Krušič iz Celja.

Pri Slona: Poča, Cavina iz Trsta. — Jeglior iz Gorice. — Eržen iz Trebna. — Borgor iz Lipskega. — Lach iz Radovljice.

Pri Malicu: pl. Gutmansthal iz Trsta. — Stalcer iz Kočevja. — Bosov iz Dunaja. — Pokoj iz Kranja. — Trinker, Kurz iz Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Sabil iz Kranja. — Prohaska iz Dunaja.

Tržne cene

v Ljubljani 2. novembra t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 83 kr.; — rož 4 gld. 55 kr.; — ječmen 4 gld. 06 kr.; — oves 2 gld. 70 kr.; — ajda 4 gld. 40 kr.; — prosa 4 gld. 55 kr.; — koruza 5 gld. 30 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 03 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masti kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špoh frišen — gl. 64 kr.; — špoh povejen — gl. 74 kr.; — jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govedina kilogram 54 kr.; — telatnine 64 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gld. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gld. 50 kr.; — melika 5 gld. — kr.

Dunajska borza 4. novembra

(Izvarno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld. 40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	"
Zlata renta	70	"
1860 drž. posojilo	112	"
Akcije narodne banke	783	"
Kreditne akcije	224	"
London	117	"
Napol	9	"
C. kr. cekini	5	"
Srebro	100	"
Državne marke	57	"

Loterijsne srečke.

V Linci 2. novembra: 46. 2. 41. 48. 84.
V Trstu 2. novembra: 72. 73. 39. 10. 75.

Natečaj.

Na deželnej viaogradnej in sadjerejskej šoli na Slapu poleg Vipave izprazneno je mesto **pristava** kot 2. učitelja proti polletnej obojstranskej odpovedi, z letno plačo 800 gold., in prostim stanovanjem. Dolžnosti njegove so: Podučevanje v predmetih ljudske šole, v naravoznanstvu, splošnem kmetijstvu, zemljemerstvu in knjigovodstvu, kontrola glede blagajnice, in gospodarskih stvari, zaračunjevanje, in sploh pisarniška opravila.

Prositelti naj zmožnost za to mesto dokažejo po absolutorijih kakega višjega kmetijskega zavoda, ali po učnih spricalih za naravoznanske in kmetijske stroke ter po spricalih praktičnega delovanja v teh strokah, dalje naj dokažejo starost, avstrijsko državljanstvo, in popolno zmožnost slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi; oziralo pa se bode le na prositelje samskega stanu.

Prošnje naj se vložijo

do 25. novembra 1878

pri podpisnem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 23. oktobra 1878.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisana se usoja naznanjati čestitemu občinstvu, da je po večletnem pranju in likanju ravnokar pričela

z berlinskim svetlim likanjem,

zbog česar jej bode moči, žensko in moško perilo vsake vrste vrlo lepo, in po najnižjih cenah čistiti in likati.

Mnogim naročilom se priporoča najtoplejšo

(374—1) Franja Janežič-eva,

v Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 6, prizemno.

Karel S. Till

trgovalstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebnejših za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebnosti za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejšje v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pisemske zavitke. (158—103)

Marke Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zellstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(195—102)

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobijo, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sač“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.